

Manos ELEVtheriu (1938 - 2020)

Manos ELEVtheriu va néixer a Siros el 12 de març de 1938. Després de passar-hi l'ocupació alemanya en companyia de la mare i una germana (al pare, mariner, la guerra el va atrapar a l'estranger i no va poder tornar al país fins al 1945), la família, un cop acabada la guerra civil grega, es va traslladar a Atenes. ELEVtheriu hi va viure des dels catorze anys fins al final de la seva vida. De jove es va interessar fortament pel teatre i va estudiar art dramàtic, primer com a oient al Teatre Nacional (per recomanació de l'escriptor Ànguelos Terzakis) i després a l'escola Stavrakos, una de les més avançades de l'època.

El 1960 va complir el servei militar a Ioànnina fent tasques administratives, cosa que li deixava molt de temps lliure, durant el qual va començar a escriure poesia i teatre. D'aquesta primera etapa de producció literària destaca el poema *Το τρένο φεύγει στις οκτώ*, «El tren marxa a les vuit», el qual, musicat anys més tard per Mikis Theodorakis, és una de les seves composicions més conegudes.

Durant els anys immediatament anteriors al cop d'estat dels coronels, entre 1962 i 1965, va publicar el primer poemari, que va passar bastant desapercebut, i dos llibres de contes, que van tenir més bona acollida. En aquella època va col·laborar amb Mikis Theodorakis, que va posar música a alguns poemes seus, però l'arribada de la dictadura va fer que el músic gravés les cançons amb lletra d'ELEVtheriu a París, el 1970. Les successives col·laboracions amb Dimos Mutsis i Iannis Markópulos el van catapultar definitivament a la fama com a lletrista. Han musicat les seves paraules, entre altres, Manos Khatzidakis, Stavros Kugiumtzís, Iorgos Zambetas, Lukianós Kilaidonis, Stamatis Kraunakis i Lavrendis Makheritsas.

La seva carrera com a escriptor va continuar, paral·lelament a la de lletrista, amb la publicació de contes infantils, il·lustrats per ell mateix, estudis sobre la història de Siros, cinc novel·les, una novel·la curta, *Το άγγιγμα του χρόνου* (*El tacte del temps*, 1994), un

llibre de contes, *Η μελαγχολία της πατρίδας μετά τις ειδήσεις των οκτώ* (*La melancolia de la pàtria després de les notícies de les vuit*, 2007) i, naturalment, reculls de cançons amb lletra seva. Una de les seves novel·les, *Ο καιρός των χρυσανθέμων* (*El temps dels crisantems*, 2004), va rebre el Premi Nacional de Literatura de l'any 2005. El 2013, el conjunt de la seva producció poètica va ser premiat per l'Acadèmia d'Atenes. Manos Eleftheriu va morir a vuitanta anys el 18 de juliol de 2018, a casa seva, al municipi atenès de Neo Psikhikó.

PAU SABATÉ MARQUÉS